

4a. Anders Storgaard: Det vidner om intellektuel dovenskab, når DR vil lave reality-tv og sende danskere på overlevelsestur på en øde ø

Teksten er fra Ræson den 26. december 2018.

Anders Storgaard, formand for Konservativ Ungdom.

Hvornår forstår Danmarks Radio, at deres job ikke er at lege TV3 for skatteyder-
nes penge?

Det var min første reaktion, efter at jeg læste, at DR nu har valgt at kaste sig ud
i et nyt reality-TV-projekt, hvor man vil efterlade 12 danskere på en øde ø for at
5 se, om de kan overleve. Jeg var så chokeret over nyheden, at jeg måtte dobbelt-
checke, at det ikke var et indslag hos RokokoPosten¹. Det viste sig desværre at
være rigtigt: Skatteydernes penge skal gå til endnu en reality-serie, der absolut
intet har at gøre med public service.

DR viser med deres nyeste program med al tydelighed, at de absolut intet har
10 lært af sidste omgangs besparelser, og at man vil fortsætte ud af den samme sti,
der har fået flere danskere og deres repræsentanter på Borgen² til at vende ryggen
til kanalen. For værdien af public service ligger ikke i at producere det, som allige-
vel kan gøres bedre på det private marked. Det ligger i at sikre, at alle danskere
har adgang til viden, nyheder og dannelse, så de kan blive klogere på deres histo-
15 rie, deres samfund og deres nutid. Når DR brillerer, så formår de at gøre det på en
underholdende måde, der kan samle hele Danmark uden at forfalde til at lefle for
den laveste fællesnævner.

Jeg tilhører selv den gruppe af danskere, der ofte gør brug af DR's mange tilbud
fra Deadline, Detektor og Debatten til TV-Avisen, radiokanaler og de store drama-
20 serier, der viser DR, når DR er bedst. I mine øjne er det afgørende, at vi i vores lille
sprogområde har en public service-kanal, som bedriver kritisk journalistik og pro-
ducerer dansksproget indhold, der samler Danmark om vores fælles kultur og
historie gennem alt fra dokumentarer og TV-Avisen til de storslåede dramaserier.
En kanal, som laver alt det, der ellers ikke ville kunne overleve på det frie marked,
25 men som et oplyst samfund har brug for. Derfor deler jeg heller ikke nogle borgerli-
ges iver efter at tage livet af DR, men til tider er DR sin egen værste fjende.

Fadæsen om "Øen" illustrerer på glimrende vis DR's problem. Når kritikken af
kanalen har været voksende i de seneste år, og DR er blevet hårdt beskåret, så
skyldes det, at DR bevæger sig væk fra det, der egentlig er dets eksistensberettigel-
30 se: at lave public service. Hvis DR alligevel producerer det samme, som kan ses på
TV3, ryger enhver form for berettigelse til at tvangsopkræve skatte kroner og bru-
ge dem på at drive tv-kanal. At man ikke har fanget det budskab efter den hæsblæ-
sende debat, vi har haft i det seneste år, tyder på en farlig tonedøvhed, der i værste
fald kan blive DR's død.

35 Modargumentet er velkendt. DR skal kunne nå bredt ud til den danske befolk-
ning gennem høje seertal og må ikke blive en nichekanal, der kun bliver set af

¹ *RokokoPosten*: humoristisk webavis med satiriske nyhedsindslag.

² *Borgen*: Christiansborg.

fagnørder og de veluddannede. Når X Factor glider over skærmen, skulle det angiveligt få folk til at blive til nyhederne. Men der er to problemer ved dette argument.

40 For det første sætter det et fuldstændig misforstået modsætningsforhold op mellem public service og underholdning. Det underkender, at DR's styrke netop ligger i at kunne forene de to og skabe programmer, der på én tid er underholdende og efterlader folk kloge. TV-serier som "Borgen" og debatprogrammer som "Debatten" har gjort mere for at få unge mennesker interesseret i politik, end de
45 fleste læserbreve nogensinde kommer til.

For det andet afslører denne tankegang, at dem, der lægger mediestrategien i DR, slet ikke har forstået den tidsalder, de lever i. Min generation sidder ikke klæbet fast til sofaen og venter på det næste afsnit af en tv-serie – vi streamer online, og vi vælger det, vi gerne vil se, når vi gerne vil se det. Derfor lakker tiden, hvor
50 DR kunne regne med en sådan 'spill-over'-effekt³ fra X Factor til TV-Avisen, mod enden.

I stedet burde man fokusere på at skabe public service-indhold til de platforme, hvor de unge i forvejen er og i tiltagende grad flytter sig hen. Et godt eksempel er YouTube. Hvorfor skal jeg kunne følge med i amerikanske nyheder live fra CNN
55 til Fox News, men ikke kunne se et eneste afsnit af TV Avisen, når nu det er her, flere og flere unge er. DR burde følge de amerikanske nyhedskanaler eller den britiske public service-kanal BBC og løbende lægge nyhedsklip ud på YouTube, så de danskere, der ikke streamer på DR's hjemmeside eller har et TV, også får gavn af public service.

60 I USA findes TV-kanaler, der udelukkende er drevet gennem YouTube – i Danmark er der ikke et eneste medie, der er til stede på YouTube. De tror alle, de skal drive deres eget podcastunivers⁴ i en lukket boble. Hvis det er politikerne, der står i vejen, så bør loven ændres, men udfordringen gælder både DR og deres konkurrenter. Når kritikken bør være hårdere mod DR, så skyldes det, at man som et public
65 lic service-medie bør have en endnu større forpligtelse til at være til stede, der hvor danskerne er.

Løsningen på DR's krise er ikke at lefle for den laveste fællesnævner og konkurrere med Paradise Hotel⁵ på TV3 om at gøre os alle dummere. I stedet skal DR være det medie, der står fast på dannelse, oplysning og demokratisk debat, og som
70 er til stede på alle de platforme, hvor danskerne er. At man tror, DR kun kan forblive relevant ved at efterlade 12 danskere på en øde tropisk ø og se dem slås for overlevelse, vidner om en intellektuel dovenskab, der glemmer, at DR's berettigelse netop er at lave det, som ikke kan overleve på det frie marked.

Danmarks Radio fik med den seneste omgang besparelser et varselsskud om, at
75 danskerne og deres repræsentanter på Borgen er ved at miste tiltroen til stationen. Vi bliver færre og færre, der ser en fremtid for DR, og det skyldes, at DR ikke lader til at forstå, at den nuværende vej ikke er farbar. Besparelserne er ikke et udtryk for nogle fæle borgerlige politikere, der ikke har forstået visdomsmændene

³ 'spill-over'-effekt: overførsels-effekt.

⁴ podcastunivers: platform for lydfiler, man kan downloade.

⁵ Paradise Hotel: reality-program.

inde i det elfenbenstårn⁶, vi kalder DR Byen. Besparelserne er derimod et udtryk
80 for en befolkning, der er træt af at se deres skattepenge gå til realityprogrammer
som ”Øen”.

Vi lever i en tid, hvor vi mere end nogensinde før har brug for et stærkt DR. Vi
har brug for et DR, der kan vise vejen i en tid med fake news og stigende polarise-
ring. Vi har brug for et DR, der kan samle den danske befolkning, og som formår
85 at forene underholdning med public service. Men det kræver, at man vågner op i
DR og justerer kursen, før skibet synker. Ellers frygter jeg, at politikerne ikke vil
nøjes med 20 pct. næste gang, der skal forhandles medieforlig.

---

⁶ *elfenbenstårn*: ofte brugt metafor for det at være på afstand af almindelige mennesker.

4b. Nikola Nedeljkovic Gøttsche: Meget reality-tv tilbyder mere indsigt end diverse æggehovedprogrammer

Teksten er fra Information den 17. januar 2019.

Nikola Nedeljkovic Gøttsche (f. 1993), journalist.

DR møder kritik for at lave reality-tv. Det er lamslående, at fjernsynsprogrammer, der fokuserer på enkeltindviders opførsel, refleksioner og sociale interaktioner, stadig affejes som lefleri for laveste fællesnævner.

For omkring en måned siden begyndte DR at søge deltagere til DR1's »store nye dokumentariske eksperiment«, *Øen*, hvor 12 almindelige danskere efterlades »helt alene på en øde, tropisk ø, kun med vand nok til at klare sig i et døgn.« En satsning, der ud fra enhver rimelig definition må kaldes et realityprogram.

Ikke overraskende skabte udmeldingen ballade. Mellem jul og nytår kunne man blandt andet læse en kommentar i magasinet *Ræson* af formanden for Konservativ Ungdom, Anders Storgaard, hvori han anklagede DR for at »lefle for laveste fællesnævner« og kaldte beslutningen om at sende det kommende program et vidne om »intellektuel dovenskab«.

Storgaard ræsonnerer sig frem til, at det eneste argument for at sende den slags fjernsyn er for at »nå bredt ud til den danske befolkning gennem høje seertal« - et synspunkt, der synes udbredt. Mange føler sig for fine til at se programmer som *Paradise Hotel*, eller ser det kun med krum ryg og dårlig smag i munden. Reality-tv er ganske enkelt ikke *comme il faut*¹.

KU-formanden fremhæver »Deadline, Detektor og Debatten«, som prisværdige DR-produktioner, men bare fordi realitätsatsningerne ikke er strøget i pressefolder og bundet i stramme slipseknuder betyder det ikke, at genren er intellektuelt indholdsløs. Tværtimod er mange realityprogrammer mere indsigtsfulde og oplysende end æggehovedspekulationer.

Tag bare *Øen*-konceptet. Programmet, der bringer bybaserede deltagere tættere på en slags naturtilstand, giver anledning for seeren til at overveje, om mennesker har et medfødt etisk kodeks² - og tumle med tilstødende højtravende spørgsmål - når disse præsenteres for gruppedynamikker i en uciviliseret ramme.

Reality-tv tager udgangspunkt i enkeltindviders adfærd, refleksioner og samspil med andre (oftest fremmede) på en måde, der som regel giver anledning til, at seeren kan spejle sig i de sociale dilemmaer og moralske kvaler, der opstår. Vi kan genkende egne og venners karaktertræk i deltagerne, men samtidig står vi på afstand af de specifikke situationer med mulighed for at udvide vores psykologiske og sociologiske forståelse gennem andres erfaringer. Vi har plads til at reflektere, fordi vi ikke selv er rodet ind i det.

Der er større værdi i at diskutere diverse realitydeltageres tankerækker og handlemønstre, end der er i råt at æde ord fra en eksperttype, der toner frem på skærmen. Når vi sladrer om de kendte, lærer vi os selv og hinanden bedre at kende. Og det er uhæderligt at banalisere den pointe.

¹ *comme il faut*: i overensstemmelse med, hvad man i visse kredse opfatter som god smag, passende.

² *kodeks*: sæt af regler eller normer.

I radioprogrammet AK 24syv kunne man i sidste uge høre, hvordan en veloplagt studievært var interesseret i at få DR3' s programredaktør, Trine Skovgaard, til at »indrømme«, at DR laver reality-tv.

Interviewet fandt sted på grund af det nye DR3-program *Mit hemmelige match*, hvor ti unge - der er blevet udvalgt på baggrund af personlighedstest - uden at kende hinanden flytter sammen i kollektiv, og samtalen forløb mere smertefrit, end journalisten nok havde forventet.

Skovgaard var helt klar på, at det, de laver, er reality-tv, og tilføjede i øvrigt, at det ikke er et greb, som DR3 er »bange for at bruge«. Det står også klart, når man tænker på programmer som *Gift ved første blik*, *Alene i vildmarken* og *Klædt af*. Alligevel er det en stærk udtalelse i en samtidskultur, hvor der – som hun også sagde – er en »stemning af, at reality-tv er noget fordækt.«

Målet må være at dreje samtalen væk fra en mærkatdiskussion, hvor man fortaber sig i de overfladisk negative konnotationer i reality-tv, og i stedet diskuterer indholdet i de fjernsynsprogrammer, der bliver produceret, og hvilken værdi det skaber.

Hvad sker der, når man bliver forelsket? Eller uvenner? Det er ikke uinteressante spørgsmål – og det er heller ikke spørgsmål, der bliver udtømt af et interview med en hjerneforsker. Derfor er det også åbenlyst, at påstanden om, at public service og reality-tv er uforenelige størrelser, er grundlæggende absurd. Reality bør ikke være et skældsord.

4c. Uddrag af DR's public service-kontrakt for 2019-2023

Teksten er et uddrag af DR's public service-kontrakt for 2019-2023.

Den fulde kontrakt har et omfang på 20 sider og findes på DR's hjemmeside.

DR er en kulturinstitution og udgør en uundværlig del af den demokratiske debat og er en kulturbærende del af det danske samfund.

DR skal styrke sit tilbud vedrørende kulturelle, demokratiske og historiske grundværdier i det danske samfund, herunder en tydelig formidling af den danske kultur og den danske kulturarv. Det skal i DR's programflader og platforme være tydeligt, at vort samfund bygger på folkestyre og har sin rod i kristendommen.

DR skal give alle borgere fri adgang til et mangfoldigt og alsidigt indhold, der upartisk understøtter borgernes handleevne i det danske folkestyre og styrker dansk kultur og sprog.

¹⁰ DR's virke skal i højere grad målrettes til mere grundlæggende public service. DR skal inden for rammerne af public service-definitionen i radio- og fjernsynslovens § 10 prioritere DR's kvalitetsindhold inden for nyheder og aktualitet, kultur, børn og unge, folkeoplysning, uddannelse og læring. DR skal fokusere på indhold, der ikke udbydes af kommercielle udbydere. DR skal derfor ikke sende alt til alle. DR ¹⁵ må i indhold og distribution ikke konkurrere med private aktører, hvor det ikke tjener et klart public service-formål.